

1. Yleistä	2
2. Linnustonsuojelu ja -tutkimus	3
2.1 Lintulajit.....	4
2.2 Lintualueet.....	7
2.3 Elinympäristöt.....	8
2.4 Muu kansallinen suojelu ja tutkimus.....	9
2.5 Kansainväliset suojeluasiat.....	10
3. Lintuharrastuksen edistäminen	11
3.1 Tapahtumat.....	11
3.2 Tiira-lintutietopalvelu.....	12
3.3 Retkikummitoiminta.....	13
3.4 Lasten ja nuorten toiminta.....	14
3.5 Muu toiminta lintuharrastuksen edistämiseksi.....	15
4. Tiedotus ja julkaisut	16
4.1 BirdLife-lehti.....	16
4.2 Linnut-lehti.....	17
4.3 Linnut-vuosikirja.....	17
4.4 Ornis Fennica.....	18
4.5 Lintulehtiportaali.....	18
4.6 Verkkoviestintä.....	19
4.7 Muu tiedotustoiminta.....	19
5. Järjestötoiminta	20
5.1 Jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen.....	21
5.2 Huomionosoitukset.....	22
5.3 Kansainvälinen järjestötoiminta.....	23
5.4 50-vuotisjuhlavuosi.....	23
6. Hallinto	24
6.1 Edustajisto.....	24
6.2 Liittohallitus.....	25
6.3 Toimikunnat.....	25
6.4 Henkilökunta ja toimitilat.....	26
6.5 Jäsenyydet ja edustukset.....	27
7. Talous	28
7.1 Jäsenet.....	28
7.2 Vuosi- ja kuukausitukijat.....	28
7.3 Linnustonsuojeluklubi.....	28
7.4 Kertalahjoitukset.....	29
7.5 Muu varainhankintatyö.....	29
7.6 Valtionavustukset.....	29
8. Suomen Lintuvaruste Oy	29

1. Yleistä

BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf on 30 lintutieteellisen ja lintuharrastusyhdistyksen sekä 29 000 henkilöjäsenen ja -tukijan keskusjärjestö sekä valtakunnallinen nuorisotyötä tekevä järjestö. BirdLife Suomi edistää linnustonsuojelua, lintuharrastusta ja -tutkimusta sekä toimii luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestävän kehityksen puolesta paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. BirdLifen toiminta perustuu laajaan asiantuntija- ja vapaaehtoistyöhön, taloudelliseen tukeen ja aktiiviseen osallistumiseen. Jäsenyhdistysten valitseman edustajiston hyväksymää toimintasuunnitelmaa toteuttavat BirdLife Suomen hallitus ja henkilökunta, luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset.

BirdLife Suomi on maailmanlaajuisen, 118 maassa toimivan BirdLife Internationalin jäsenjärjestö. BirdLife Internationalilla on noin 3 miljoonaa henkilöjäsentä sekä 11 miljoonaa tukijaa. BirdLife International on maailman suurin ympäristöjärjestöjen verkosto ja johtava linnustonsuojelun asiantuntija, joka toimii kaikissa maanosissa ja keskittyy luonnon monimuotoisuuden, lintulajien, lintupaikkojen ja elinympäristöjen suojeluun. Toiminnan tarkoituksena on parantaa luonnon ja lintujen suojelun tasoa sekä ihmisten elämänlaatua. BirdLife Suomi toteuttaa soveltuvien osin BirdLife Internationalin Euroopan toimintaohjelmia.

Vuosi 2023 oli BirdLife Suomen 51. toimintavuosi. Toiminnan tarkoitusta toteutettiin muun muassa seuraavasti:

- Lisää uusia lintuharrastajia. Luonnonvarakeskuksen virkistyskäyttötutkimuksen mukaan lähes 25 prosenttia suomalaisista ilmoittaa harrastukseksi lintuharrastuksen. Määrä on noussut 20 vuodessa yli 10 prosenttiyksikköä.
- Kampanjointi lintuvesien kunnostuksen ja hoidon lisäämiseksi johti vuoteen 2030 ulottuvan Helmi-elinympäristöohjelman toteuttamiseen.
- Edistimme uhanalaisten vesilintujen suojelua. Jatkoimme vesilintujen häirintävapaan syyslevähdysalueverkoston kehittämistä yhteishankkeessa Suomen Metsästäjäliiton kanssa. Vuoden aikana perustettiin viisi uutta levähdysaluekohdetta.
- Tiira-lintutietopalveluun tallennettiin 2,2 miljoonaa lintuhavaintoa. Tiiran uudistaminen tehostui lisäresurssien ansiosta. Tiirassa oli vuoden lopussa yli 28 miljoonaa havaintoa.
- Edistimme satojen elinympäristöjen ja luontoharrastuspaikkojen säilymistä Tärkeät lintualueet -hankkeen avulla. Teimme lintulaskentoja 10 IBA-alueella ja kannustimme lintuharrastajia osallistumaan valtakunnallisiin seurantoihin.
- Oikeutta linnuille. Valitimme korkeimpaan hallinto-oikeuteen Ahvenanmaan päätöksestä sallia viiden merikotkan tappaminen ja teimme EU:n komissioon kantelun peltosirkun suojelun laiminlyönnistä Suomessa.
- Teimme työtä, jotta EU tekisi vaikuttavampaa ympäristöpolitiikkaa yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla.
- Annoimme yhdessä aluejärjestöjemme kanssa kymmeniä lausuntoja lainsäädäntö- ja rakennushankkeista, suunnitelmista ja kaavoituksesta, jotka johtivat muun muassa lakiehdotuksien ja kaavojen parannuksiin.

- Vaikutimme eduskuntavaaleissa luontokadon torjumiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.
- Toivoa pääskyille. Aloitimme monivuotisen hankkeen pääskyjen elinolosuhteiden parantamiseksi Arlan sopimustuotantotiloilla.
- Satelliittilähetimillä varustetut kotkat Aarni, Hilla ja Jati toivat uutta tietoa uhista, lintujen elintavoista ja -paikoista suojelutyön edistämiseksi.
- Vuonna 2022 käynnistynyt Suomen neljäs lintujen levinneisyyttä kartoittava lintuatlashanke jatkui. Pesintään viittaavia havaintoja on kahdessa vuodessa kerätty yli miljoona joka puolelta maata.
- Talousmetsien FSC-sertifiointin uudistus otettiin käyttöön. BirdLife oli mukana valmistelemaan luonnon monimuotoisuuden paremmin huomioivaa sertifikaattia, joka astui voimaan vuonna 2023.
- Pihabongaus-tapahtumaan osallistui 24 000 henkilöä yli 16 000 paikalla. Pihabongaus on Suomen suurin luontoharrastustapahtuma.
- Muut valtakunnalliset tapahtumat tavoittivat tuhansia linnuista kiinnostuneita: Bongaa päivä pihalla - tapahtuma sai yli 7 000 osallistujaa 4 700 pihalla. Pönttöbongauksessa oli 8 200 osallistujaa ja tapahtumassa ilmoitettiin tiedot 46 000 linnunpöntön pesinnöistä.
- Tuhannet lapset ja nuoret saivat luontokokemuksia ja tietoa lintuharrastuksesta Lasten lintuviikko - tapahtuman, Pihabongauksen koululaisviikon ja jäsenyhdistysten järjestämien muiden tapahtumien kautta.
- Tunnista 100 lintulajia -haaste innosti tuhansia lintuharrastajia ympäri Suomen. Rekisteröityneitä osallistujia haasteessa oli 5 700.
- Lintulive-suoratoistolähetykset keräsivät satojatuhansia käyntejä.
- Täytimme 50 vuotta, mitä juhlittiin tapahtumissa ympäri Suomea. Vuoden aikana BirdLifeen ja jäsenjärjestöihimme liittyi 3 000 uutta jäsentä ja tukijaa.

Kattojärjestö BirdLife Internationalin kautta olimme mukana suojelemaan lintuja sekä niiden tärkeitä levähdys-, ruokailu- ja pesimäpaikkoja ympäri maailmaa. BirdLife Internationalin painopisteinä olivat muun muassa hankkeet muuttoreittien turvaamiseksi, äärimmäisen uhanalaisten lajien suojelutyö, lintujen laittoman metsästyksen ja pyydystämisen vastainen työ sekä EU:n luonnonsuojelupolitiikan edistäminen.

BirdLife Suomen toimintaa ohjasi toimintastrategia vuosille 2021–2023. Varainhankinnan painopisteinä olivat vuosi- ja kuukausitukijoiden sekä jäsenten hankinta ja paikallisen varainhankinnan tukeminen.

Järjestötoiminnassa panostettiin Tiiran uudistamiseen, valtakunnallisten lintuharrastustapahtumien kasvattamiseen ja nuorisotyön kehittämiseen. Suojelutyön painopisteinä olivat kosteikkolinnustotyö, IBA-alueiden päivittäminen ja lintuatlashanke.

2. Linnustonsuojelu ja -tutkimus

BirdLife Suomen tavoitteena on lintujen suojelutilanteen parantaminen. Suojelutoimintaa ohjasivat BirdLife Suomen toimintastrategia vuosille 2021–2023 sekä BirdLife Internationalin suojeleohjelmat ja tavoitteet.

BirdLife Suomen suojelutyön painopistealueina olivat linnuille tärkeiden alueiden ja reittien turvaaminen, toimiminen lintujen uhanalaistumisen pysäyttämiseksi ja elinvoimaisten lintukantojen saavuttamiseksi sekä suojeluviestinnän kehittäminen. Suomen kannalta tärkeimmät BirdLife Internationalin suojeluohjelmat ovat tärkeiden lintualueiden (IBA) kartoitus, seuranta ja suojelu, elinympäristöjen suojeluohjelmat sekä uhanalaisten lajien suojeluohjelmat.

BirdLife Suomen tutkimustoiminnan tavoitteena on kerätä ja tuottaa tietoa lintujen ja muun luonnon suojelun avuksi. Aineiston tuottavat pääosin vapaaehtoiset lintuharrastajat. Valtakunnallista linnustonseurantaa edistetään yhteistyössä Luonnontieteellisen keskusmuseon (Luomus) kanssa. BirdLifen omissa tutkimushankkeissa on viime vuosina keskitytty tärkeiden lintualueiden tunnistamiseen ja seurantaan. Lisäksi BirdLife toimii yleisesti lintuihin kohdistuvan tutkimuksen edistämiseksi.

Suojelutoimintaa toteuttivat BirdLife Suomen henkilökunta, toimikunnat, vapaaehtoiset ja BirdLifen jäsenyhdistykset.

2.1 Lintulajit

Linnut-vuosikirjassa julkaistiin artikkeli vuoden 2022 linnuista, nauru- ja pikkulokista. Jäsenyhdistysten inventoinnit osoittivat kummankin lajin vähentyneen, mutta pikkulokin vähentyneen erityisen paljon.

Hanketta äärimmäisen uhanalaisen heinäkurpan soidinpaikkojen suojelun edistämiseksi jatkettiin. Lajin päälevinneisyysalueella Itä-Suomessa tehtyjen inventointien ja harrastajien muun retkeilyn tuloksena löydettiin 65 soidintavaa heinäkurppakoirasta ja kaksi muuta yksilöä. Eniten kurppia (38) löydettiin Etelä-Karjalasta.

Jatkettiin Suomen neljättä lintuatlasta (2022–2025) yhdessä Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa. Alueellista atlastyötä koordinoivat jäsenyhdistysten atlasvastaavat. Hanke innosti mukaan tuhansia harrastajia ja pesintään viittaavia havaintoja kertyi koko maasta yli miljoona.

Valtakunnallista linnustonseurantaa toteutettiin yhdessä Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa. Yhdistyksiä kannustettiin edistämään vakiolinja-, vesilintu- ja talvilintulaskentoja toimialueillaan. Kaikille laskennoista kiinnostuneille järjestettiin lintulaskijatapaaminen Orivedellä ja etäyhteyksin 4.–5.3. Ylläpidettiin Lintulaskijat-sähköpostilistaa ja julkaistiin valtakunnallisten seurantojen tuloksia Linnut-vuosikirjassa sekä Linnut- ja BirdLife-lehdissä.

Aktivoitiin ihmisiä tuottamaan kansalaistiedeaineistoa ja kerättiin tietoa Suomen linnustosta ja linnuston muutoksista yleisötapahtumien, kuten Pihabongauksen ja Pönttöbongauksen (ks. 3.1) ja avulla.

Osallistuttiin muun muassa lintujen uhanalaisuuden arvioinnista vastaavan lintutyöryhmän toimintaan.

Osallistuttiin Luonnonvarakeskuksen ja Turun yliopiston tutkimuksen ohjausryhmään. Tutkimuksessa arvioidaan merimetson ja harmaahaikaran kalastukselle ja kalankasvatukselle aiheuttamia haittoja ja niiden torjuntaa.

Autettiin jäsenyhdistyksiä Selkämerelle ja Merenkurkkuun myönnettyjen merimetsojen tappolupien oikeusprosesseissa.

Osallistuttiin valkoposkihanhen aiheuttamien satovahinkojen hallintaa koskevan hanhipeltotutkimuksen ohjausryhmään. Hankkeessa on testattu BirdLifen vuosien ajan korostamaa hanhien esiintymisen hallintaa, jossa hanhien luontaisesti suosimille alueille perustetaan hanhia varten viljeltyjä lintupeltoja, joille hanhia voidaan pelottaa pois pelloilta, joilla ne aiheuttavat vahinkoa.

Suomessa pesivien valkoposkihanhien kannanseuranta toteutetaan alkusyksyllä tehtävin valkoposkihanhilaskennoin. Laskennassa 2.–3.9. havaittiin 27 600 hanhea eli hieman edellisvuotta enemmän.

Aloitettiin pääskyhanke, jossa tuotetaan tietoa haara- ja räystäspääskyn vähenemisestä ja auttamisesta sekä edistetään erityisesti räystäspääskyjen pesintää tekopesien avulla. Hanketta toteutetaan yhteistyössä Arla Oy:n kanssa. Hankekoordinaattorina toimi Mauri Leivo.

Aloitettiin metsäpetolintuhanke yhteistyössä UPM:n kanssa. Pilottivaihe käynnistettiin Keski-Suomessa. Hankkeessa edistetään petolintujen pesimismahdollisuuksia talouskäytössä olevissa metsissä keskittämällä pesäalustoja käytönrajoitusalueille ja tiedotusyhteistyöllä petolinturengastajan ja maanomistajan välillä.

Tehtiin EU:n komissiolle kantelu äärimmäisen uhanalaisen peltosirkun suojelun laiminlyönnistä.

Peltosirkku on Suomen uhanalaisimpia lintuja ja on suuressa vaarassa hävitä Suomesta lähivuosisikymmeninä, mikäli sille ei laadita ja toteuteta keskeisimmillä pesimäalueilla tehtäviin toimiin keskittyvää lajisuojelusuunnitelmaa.

Jatkettiin työtä haahkan kesäaikaisen metsästyksen lopettamiseksi. BirdLifen EU:n komissiolle asiasta vuonna 2015 tekemän kantelun käsittely päättyi EU-komissiossa. Komissio totesi, että haahkan kesämetsästys tapahtuu lajin pesimäaikana, eikä ole sen vuoksi mahdollista kuin perustelluin lintudirektiiviin kirjatuin poikkeusehdoin, mutta komissiolle käytettävissä olevien todisteiden valossa sillä ei ole riittävästi näyttöä, että kesämetsästys vaikuttaisi haahkan lisääntymisprosessiin. Vastauksessaan komissio ei ottanut mitään kantaa kesämetsästyksen vaikutuksesta muiden saaristolintulajien pesintään.

Valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen Ahvenanmaan päätöksestä sallia viiden merikotkan tappaminen Lågskärillä haahkojen suojelemiseksi.

Osallistuttiin maa- ja metsätalousministeriön riistalintutarhauksen ja vastuullisen vesilintujen

metsästyksen strategiaa valmistelevan työryhmän toimintaan. Työryhmä laati luonnoksen edellä mainituista strategioista ja tarvittavista toimenpiteistä, joihin kuuluu muun muassa uhanalaisten lajien metsästyksen ja pimeässä metsästyksen rajoittamista sekä vesilintujen ruokintametsästyksen kieltäminen.

Edistettiin taantuneiden vesilintujen suojelua viestimällä uhanalaisten lajien metsästyksen liittyvistä ongelmista ja vaatimalla niiden metsästyksen rajoittamista.

Osallistuttiin Metsähallituksen vieraspetohankkeen ohjausryhmän toimintaan. Hankkeen tavoitteena on poistaa vieraspedot minkki ja supikoira saariston lintuluodoilla tehostamalla pyyntiä erityisesti saariston linnustonsuojelualueilla. Osallistuttiin vieraslajien neuvottelukunnan toimintaan.

Osallistuttiin Suomen Metsästäjäliiton vetämään Mökkiläiset vieraspetopyyntiin -hankkeen ohjausryhmään. Hankkeen tarkoituksena on aktivoida mökkiläisiä pyytämään vieraspetoja joko itse tai alueen metsästäjiltä apua pyytämällä.

Kiljuhanhen ja uhanalaisten petolintujen suojelussa jatkettiin yhteistyötä WWF Suomen kiljuhanhityöryhmän, Säaksisäätiön ja ympäristöhallinnon kanssa.

Jatkettiin kotkien lähetinseurantahanketta Kuusamon Lintukerhon kanssa. Hankkeessa seurattiin neljän Kuusamossa pesäpoikasena vuosina 2022–2023 rengastetun maakotkan liikkeitä GPS-lähettimien avulla. Maakotka Oulan kevätmuuttoa voitiin seurata sen talvehtimisalueelta Valko-Venäjältä aina Vienanmeren rannikolle, jonka jälkeen lähettimeen ei ole saatu yhteyttä. Kolmesta uudesta satelliittimaakotkasta Hilla ja Jati muuttivat syksyllä Ukrainaan, kun taas Aarni jäi kiertelemään Etelä-Suomeen. Kotkien kuulumisia julkaistiin BirdLife-lehdessä sekä tuoreltaan BirdLifen verkko- ja Facebook-sivuilla. Hanketta vetää Jyrki Mäkelä.

BirdLife Suomen rariteettikomitea (RK) valmisteli vuoden 2023 aikana tutkintoja muun muassa etelänharmaalokin vanhempien ikäluokkien, keltavästäräkin itäisten alalajien ja *yarrellii*-alalajin västäräkin määrätyksestä. Linnut-lehdessä julkaistiin artikkeli *heinei*-alalajin kalalokin määrätyksestä.

Vuoden 2022 harvinaisuuskatsaus julkaistiin Linnut-vuosikirjassa. Uutena lintulajina Suomelle hyväksyttiin pikkumerimetso (2 yksilöä). Vuoden 2022 loppuun mennessä Suomessa oli havaittu yhteensä 487 luonnonvaraiseksi luokiteltua lintulajia.

RK:n sääntöjä muutettiin niin, että jatkossa RK käsittelee muiden Pohjoismaiden tavoin myös Suomen merialueen talousvyöhykkeellä tehdyt harvinaisuushavainnot.

RK jatkoi harvinaisuushavaintojen tietokannan tarkistusta, siinä olevien virheiden korjaamista ja puutteellisten tietojen täydentämistä. Rariteettikomitean kokousten päätöksistä tiedotettiin tuoreltaan BirdLifen

verkkosivuilla ja sähköpostilistoilla sekä RK:n Facebook-sivulla.

2.2 Lintualueet

Kansainvälisesti tärkeät lintualueet (IBA, Important Bird and Biodiversity Area) -hankkeessa tehtiin BirdLifen tai jäsenyhdistysten organisoimia kartoituksia kymmenellä IBA-alueella. Lisäksi IBA-alueiden linnustotietoa saatiin muun muassa Metsähallituksen suojelualueiden laskennoista, Suomen ympäristökeskuksen laskennoista, saaristolinnuston seurannoista ja valtionhallinnon HELMI-ohjelman yhteydessä tehdyistä inventoinneista. **IBA-seurannan tuloksena lähes kaikilta Suomen IBA-alueilta on kattavat linnustotiedot kolmelta eri vuosikymmeneltä 1990-luvun lopulta alkaen.**

Suomen IBA-alueverkoston päivitystä jatkettiin. Hankkeessa kerätään yhteen tuoreimmat IBA-alueiden linnustotiedot, ajantasaistetaan alueiden valintaperusteet sekä tunnistetaan IBA-kriteerit täyttävät uudet alueet ja mahdolliset rajausmuutostarpeet. **Vuonna 2023 valmistui ehdotus Suomen uudeksi IBA-verkostoksi, alueiden kriteerilajeiksi ja niiden ajantasaisiksi rajauksiksi.** Ehdotus vaatii vielä BirdLife Internationalin hyväksynnän, minkä jälkeen muutokset astuvat voimaan.

Päivitettiin suurikokoisten lintujen valtakunnallisten päämuuttoreittien kartat vuonna 2015 julkaistun raportin jälkeen saadun lisätiedon perusteella.

Maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) -hanketta jatkettiin aktivoimalla yhdistyksiä MAALI-alueiden valitsemiseksi ja päivittämiseksi sekä yhtenäistettiin ja parannettiin hankkeiden tietoaineistoja. MAALI on kansainvälisesti (IBA) tärkeät lintualueet -hankkeen laajennus, jossa BirdLifen jäsenyhdistykset nimeävät alueensa arvokkaimmat lintualueet. MAALI-alueita on osoitettu kahta yhdistystä lukuun ottamatta kaikkien BirdLifen jäsenyhdistysten alueilta. **Vuonna 2023 julkaistiin Suupohjan Lintutieteellisen Yhdistyksen alueen kerääntymäalueiden MAALI-raportti ja kartat.**

Jatkettiin vuonna 2021 ympäristöministeriölle tehdyn merituulivoiman sijoittamisen ohjaamista koskevan aloitteen toteutumisen edistämistä. Aloitteessa korostettiin, että haittavaikutusten minimoimiseksi on tärkeää ohjata merituulivoima pois arvokkailta luontoalueilta, kuten tärkeiltä lintualueilta ja niiden läheisyydestä. BirdLifen edustaja osallistui ympäristöministeriön tilaaman Merialueiden sensitiiviset lintualueet -tutkimuksen ohjausryhmään.

Jäsenyhdistyksiä kannustettiin osallistumaan tärkeisiin kaavoitushankkeisiin. Avustettiin yhdistyksiä tarvittaessa. BirdLife on laatinut yhdistyksille ohjeen, miten kaavoitukseen voi parhaiten osallistua ja miten linnustotietoa voidaan hankkeissa hyödyntää.

Tehtiin **yhteistyössä Merenkurkun Lintutieteellisen Yhdistyksen ja Ostrobothnia Australioksen kanssa selvitys vesilintujen kerääntymäalueista Merenkurkun ulkomerialueilla.** Työn rahoitti ympäristöministeriö.

Neuvoteltiin Forus Oy:n ja Lappeenrannan kaupungin kanssa Konnunsuon maakunnallisesti tärkeälle (MAALI) lintualueelle kohdistuvista aurinkovoimalasuunnitelmista ja esitettiin aurinkovoimaloiden sijoittamista MAALI-rajauksen ulkopuolelle.

SOTKA-levähdysaluehankkeessa edistettiin vesilintujen syysaikaisten häirintävapaiden

levähdysalueiden verkostoa yhteistyössä Suomen Metsästäjäliiton kanssa. Koulutus- ja viestintäpainotteisessa hankkeessa vapaaehtoisista levähdysalueista juurrutetaan Suomeen uutta tavanomaista riistanhoitomuotoa. Heinäkuussa 2020 alkaneessa hankkeessa päästiin nyt ensimmäistä kertaa toteuttamaan kenttäkoulutuksia koko vuoden ajan. Vuoden aikana järjestettiin noin 35 erilaista koulutustilaisuutta lähinnä riistanhoitoyhdistyksissä ja levitettiin vesilintutietoutta sekä tiedotusvälineiden kautta että erämessutapahtumissa.

Saaristolinnuston seurantaa toteutettiin yhteistyössä Metsähallituksen luontopalveluiden kanssa. Inventoinnit täydentävät IBA-alueiden seurantaa.

BirdLifen ylläpitämällä Porvoon Söderskärin lintuasemalla havainnoitiin 108 päivänä. Päämiehittäjinä toimivat Gustaf Nordenswan, Pekka Komi, Jari Kuhlman, Ilpo Mutikainen ja Ilkka Rauvola. Söderskärillä on seurattu läpimuuttavaa arktista linnustoa yli 55 vuoden ajan, ja se on tärkeä saaristolintujen tutkimuskohde.

2.3 Elinympäristöt

Metsien suojelua edistettiin yhteistyössä muiden luonnonsuojelujärjestöjen kanssa. Tehtiin aloitteita ja kannanottoja muun muassa vanhojen metsien suojelemiseksi sekä EU:n biodiversiteettistrategian suojeluvuoroitteen täyttämiseksi. Osallistuttiin neuvotteluihin ja maastokatselmuksiin esimerkiksi Lapinjärven Ilveskallion geenireservimetsän (PSLY:n MAALI-alue) osalta.

Uusi metsänhoidon FSC-standardi julkaistiin pitkän neuvotteluprosessin jälkeen. Työ standardin jalkauttamiseksi jatkui muun muassa standardin tulkintojen laatimisen ja koulutuksen muodossa. BirdLife tukee FSC-sertifiointia, koska se turvaa metsien monimuotoisuuden paremmin kuin muut metsänhoidon sertifikaatit.

Osallistuttiin myös luonnonsuojelujärjestöjen yhteisten FSC-työntekijöiden palkkaukseen.

Maatalouden ympäristöasioissa tehtiin yhteistyötä muiden ympäristöjärjestöjen ja BirdLife Internationalin Euroopan maataloustyöryhmän kanssa (ks. 2.5).

Osallistuttiin maatalouslintuindikaattori-hankkeen ohjausryhmän toimintaan. Hankkeessa tutkittiin muun muassa indikaattorin lajikoostumuksen mielekkyyttä ja kehittämistarpeita.

Osallistuttiin vuonna 2020 aloitettuun heikentyneiden elinympäristöjen, kuten kosteikkojen ja perinneympäristöjen, kunnostukseen tähtäävän valtionhallinnon HELMI-ohjelman toteutukseen hankkeen seurantaryhmän jäsenenä. Kannustettiin jäsenyhdistyksiä toimimaan alueillaan, jotta hanke edistäisi erityisesti lintujen suojelua lintuvesien oikean hoidon kautta.

2.4 Muu kansallinen suojelu ja tutkimus

Vaikutettiin EU:n biodiversiteettistrategian kansallisten sitoumusten valmisteluun sekä Suomen kansallisen monimuotoisuusstrategian laatimiseen niin hankkeiden ohjausryhmien jäsenenä kuin osallistumalla sitoumuksia koskeviin kansainvälisiin työpajoihin. Laadittiin luonnonsuojelujärjestöjen yhteisiä kannanottoja BD-strategian sitoumuksista etenkin metsien suojelun osalta.

Vaikutettiin eduskuntavaaleissa ensisijaisesti viestimällä BirdLifen tavoitteista. Yhdessä muiden ympäristöjärjestöjen (SLL, WWF, LL, NoM, GP) kanssa laadittiin puolueille suunnattu kysely, jossa mitattiin puolueohjelmien ympäristölinjauksia ja asetettiin niiden perusteella puolueet järjestykseen luontokadon pysäyttämisen suhteen. Kyselyyn vastasivat kaikki yli yhden hengen eduskuntapuolueet. Lisäksi uudelle hallitukselle lähetettiin yhteinen kirje hallitusneuvotteluihin yhdessä muiden järjestöjen kanssa.

Laadittiin suositus merituulivoimalahankkeiden linnustoinventointien toteuttamisesta. Suositus julkaistiin verkkosivuilla.

Annettiin asiantuntija-apua Suomen Padelliitto ry:lle uusien ulkokenttien rakentamishjeeseen lintujen törmäyksien ehkäisemiseksi.

Tehtiin liikenne- ja viestintävirasto **Traficomille aloite droonien lennättämiskiellosta alueilla, joilla ne potentiaalisesti häiritsevät lintuja.**

Suomessa todettiin kesällä ennätysmäisesti lintuinfluenssaan kuolleita pieniä lokkilintuja. Erityisen paljon kuoli naurulokkeja keskisellä Pohjanmaalla. Viestittiin lintuinfluenssasta ja oikaistiin vääriä väittämiä. **Valitettiin oikeuteen Suomen riistakeskuksen myöntämästä poikkeusluvasta tappaa heinäkuun lopussa 10 000 rauhoittamatonta lintua Suomen turkistarhoilla.**

Laadittiin BirdLifen oman toiminnan ilmasto ja kestävä kehitys -ohje, jota myös jäsenyhdistyksiä kannustetaan käyttämään toiminnassaan.

Vaadittiin kaikkien tutkimusten mukaan samaa pesää useina vuosina käyttävien lajien, kuten suurten petolintujen, pesien ympärivuotista suojaa ympäristöministeriön luonnokseen luonnonsuojeluasetuksesta, johon oli valittu vain muutama laji. Lopulta ministeriö vahvisti asetuksen ilman laissa viitattua listaa lajeista, joiden pesät on suojeltu ympärivuotisesti.

Seurattiin EU:n ennallistamislainsäädännön valmistelua ja osallistuttiin muun muassa aihetta koskeviin kansainvälisiin kokouksiin ja seminaareihin.

Kansallisesti ja kansainvälisesti tärkeitä luonnonsuojeluasioita tuotiin julkisuuteen mediatiedottein ja artikkelein sekä BirdLife Suomen verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. BirdLife- ja Linnut-lehdissä esiteltiin monipuolisesti linnustonsuojelua sekä kotimaassa että ulkomailla.

Toimittajia ja yleisöä avustettiin suojeluasioihin liittyvissä kysymyksissä.

Laadittiin kirjallisia kannanottoja, lausuntoja, aloitteita ja vetoamuksia muun muassa kaavoista, suojelualueiden perustamisesta sekä laki- ja asetusehdotuksista. Vuoden 2023 keskeisimpiä lausuntoja olivat lukuisat lausunnot merituulivoimahankkeista ja maakuntakaavoista.

Tehtiin yhteistyötä Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen, Tullin ja ympäristöministeriön kanssa täytettyjen lintujen ja linnunmunien laittoman hallussapidon ja kaupan estämiseksi.

2.5 Kansainväliset suojeluasiat

Osallistuttiin BirdLifen Euroopan laajuiseen kampanjaan ja selvitystyöhön, jolla pyritään lopettamaan lintujen laiton tappaminen erityisesti Välimeren alueella. **BirdLifen tavoitteena on toteuttaa pikkulintujen pyynnin vähentämishanke Välimeren alueen kehittyvissä maissa.** Henkilökunnan lisäksi toimintaan osallistui vapaaehtoisena Marko Halonen.

Osallistuttiin HELCOMin BIRDMOVE-työryhmän toimintaan. Työryhmä laatii lintujen päämuuttoreittikartat koko Itämerelle.

Osallistuttiin EU:n luonnonsuojeludirektiivien toimeenpanoa ja linnustonsuojelua EU:ssa edistävän BirdLife Internationalin työryhmän (Nature and Climate Task Force, NCTF) toimintaan. Henkilökunnan lisäksi työryhmän toimintaan osallistui vapaaehtoisena Margus Ellermaa. NCTF järjesti etäkokoukset 16.–17.5. ja 13.–16.11.

Osallistuttiin BirdLife Euroopan vuoden 2024 EU-vaaleja valmistelemaan työhön.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin merityöryhmän (Marine Task Force, MTF) toimintaan.

Osallistuttiin BirdLife Internationalin Euroopan maataloustyöryhmän (Agriculture Task Force, ATF) toimintaan. BirdLife Suomea edustivat työryhmässä Irina Herzon, Teemu Lehtiniemi ja Lassi Toivakka.

Osallistuttiin Siemenpuu – Kansalaisliikkeiden yhteistyösäätiön toimintaan yhdessä muiden ympäristöjärjestöjen kanssa.

Osallistuttiin Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (International Union for Conservation of Nature, IUCN) ja Suomen IUCN-komitean toimintaan.

3. Lintuharrastuksen edistäminen

BirdLife Suomen tavoitteena on tarjota lintuharrastukseen liittyviä palveluja parhaiten Suomessa. Tarjoamalla monipuolisia ja haluttuja palveluita BirdLife Suomi jäsenyhdistyksineen vahvistaa jo saavuttamaansa asemaa lintuharrastajayhteisössä ja houkuttelee toimintansa piiriin uusia linnuista kiinnostuneita.

Lintuharrastuksen näkyvyyttä ja kiinnostavuutta lisäämällä kasvatetaan linnustonsuojeluun myönteisesti suhtautuvien määrää sekä saadaan uusia jäseniä ja tukijoita, jotka haluavat tukea BirdLifen toimintaa ja osallistua siihen. Lintuharrastuksen kasvun myötä saadaan myös lisää lintuhavaintoja suojelutyön tueksi.

3.1 Tapahtumat

Vuoden aikana järjestettiin valtakunnallisia lintuharrastustapahtumia, joiden avulla tehtiin BirdLifea ja sen toimintaa tunnetuksi, hankittiin uusia jäseniä ja tukijoita sekä välitettiin tietoa linnuista ja lintuharrastuksesta.

Pihabongaus on Suomen suurin luontoharrastustapahtuma. Kaikille luonnosta kiinnostuneille tarkoitettussa tapahtumassa tarkkaillaan tunnin ajan lintuja kotipihalla tai muulla sopivalla paikalla, ja havainnot ilmoitetaan BirdLife Suomelle. Tapahtuma on järjestetty joka vuosi tammikuun viimeisenä viikonloppuna vuodesta 2006 lähtien. 28.–29.1. järjestettyyn Pihabongaukseen osallistui yli 24 000 ihmistä yli 16 000 paikalla ympäri maan, ja tapahtumassa havaittiin noin 600 000 lintuysilöä. Jäsenyhdistykset järjestivät useilla paikkakunnilla Pihabongaukseen liittyviä yleisötapahtumia.

Pihabongaus on merkittävä keino uusien vuositukijoiden (ks. 7.2) tavoittamiseksi. Myös jäsenyhdistyksiä kannustettiin hyödyntämään tapahtumaa ja siihen osallistuneiden yhteystietoja jäsenhankinnassaan. Tapahtuman suojelijana toimi tasavallan presidentin puoliso, tohtori Jenni Haukio. Tapahtuman yritys yhteistyökumppanina oli Suomen Lintuvaruste Oy.

Ennen Pihabongaus-viikonloppua järjestettiin jälleen Pihabongauksen koululaisviikko 23.–27.1. (ks. 3.4).

Kevään suurta lintuviikonloppua vietettiin 6.–7.5., jolloin järjestettiin kaksi lintutapahtumaa, Tornien taisto ja Bongaa päivä pihalla, eri kohderyhmille. Lintuharrastajien perinteinen Tornien taisto järjestettiin 6.5. jo 28. kerran. Tapahtumaan osallistuttiin 315 lintutornissa ympäri maan, ja päivän aikana torneissa havainnoi ja vieraili yli 3 000 ihmistä. Tornien taistossa kilpaillaan siitä, kuinka monta lintulajia joukkueet havaitsevat lintutorneista kahdeksan tunnin aikana. Eniten lajeja (108) havaittiin Kristiinankaupungissa Siipyyn lintutornista. Tornikisa käytiin samaan aikaan myös Ruotsissa ja Tanskassa.

Kolmatta kertaa järjestetyssä Bongaa päivä pihalla -tapahtumassa saavutettiin uusi osallistujaennätys: yli 7 000 ihmistä noin 4 700 pihalla eri puolilla Suomea. Osallistujat havainnoivat lintuja kotona tai mökillä joko lauantaina tai sunnuntaina ja laskivat samalla, kuinka monta lintulajia onnistuivat näkemään tai kuulemaan pihasta sadan metrin säteellä saman vuorokauden aikana. Tapahtuman tarkoituksena oli ennen kaikkea nauttia lähiluonnosta ja viettää mukava lintupäivä kotona.

Pönttöbongaus järjestettiin 10.–11.6. Vuodesta 2013 järjestetyn tapahtuman tavoitteena on saada ihmisiä kiinnittämään huomiota lähiympäristön lintuihin ja innostaa pönttöjen ripustamiseen sekä kerätä tietoa pönttölintujen levinneisyydestä, runsaudesta ja kannanmuutoksista. Pönttöbongauksessa tarkkaillaan pihapiirin pöntöissä pesiviä lintuja ja havainnot ilmoitetaan BirdLife Suomelle. **Tapahtumaan osallistuttiin yli 5 600 paikalla, ja kaikkiaan ilmoitettiin yli 46 000 pöntön tiedot.**

Lintumessut järjestettiin 19.8. yhteistyössä Suomen Lintuvaruste Oy:n kanssa Lintuvarusteen myymälän sisäpihalla Gardeniassa Helsingin Viikissä. Kuudennen kerran järjestetyssä lintuharrastustapahtumassa oli kuvaesityksiä, esitelmää, opastettuja linturetkiä, lintuharrastusvälineiden esittelyä ja muuta lintuaiheista ohjelmaa. Tapahtumaa juontaneen Paul Segersvärdin haastateltavana olivat muun muassa viihdetaiteilija Pirkka-Pekka Petelius, meteorologi Kerttu Kotakorpi ja luontokirjailija Dick Forsman. Kuviaan esittivät luontokuvaajat Mikko Oivukka sekä Jari ja Kaisa Peltomäki.

EuroBirdwatch-tapahtumassa 30.9.–1.10. muuttolintuja seurattiin 34:ssä Euroopan ja Keski-Aasian maassa. Tapahtumalla halutaan kiinnittää huomiota muuttolintuihin kohdistuviin uhkiin. Suomessa lintuharrastajia kannustettiin retkeilemään tapahtumaviikonlopun aikana ja tallentamaan havainnot Tiira-lintutietopalveluun. Jäsenyhdistykset järjestivät tapahtumassa 31 retkeä tai muuta yleisötilaisuutta.

Jäsenyhdistykset ja niiden paikallisryhmät järjestivät jäsenilleen ja yleisölle satoja lintuharrastusaiheisia tapahtumia, kuten retkiä, kursseja, kilpailuja ja yleisötilaisuuksia.

3.2 Tiira-lintutietopalvelu

Tiira-lintutietopalvelu (www.tiira.fi) on vuonna 2006 käyttöön otettu valtakunnallinen lintuhavaintojen tallennusjärjestelmä. Kaikkien jäsenyhdistysten havaintojen keruu, arkistointi ja raportointi tapahtuu Tiira-järjestelmällä. Kaikille linnuista kiinnostuneille tarkoitettussa palvelussa voi tallentaa ja selata lintuhavaintoja koko maasta, ja siellä voi pitää omaa havaintopäiväkirjaa.

Vuoden lopussa Tiira-lintutietopalvelulla oli 46 221 (vuoden 2022 lopussa 43 221) rekisteröitynyttä käyttäjää, joista 10 012 (9 376) oli rekisteröitynyt palveluun BirdLife-jäsennumerolla. Edellisvuodesta käyttäjien määrä kasvoi 3 002 henkilöllä. Tiiran verkkosivuilla kävi 3,3 miljoonaa eri käyttäjää vuoden aikana, ja yksittäisiä hakuja tehtiin 129 miljoonaa.

Vuoden lopussa Tiirassa oli 28 353 318 lintuhavaintoa. Vuoden aikana Tiiraan kirjattiin 2 270 212 havaintoa, joista 380 394 oli ennen vuotta 2023 tehtyjä havaintoja. Vuoden lopussa Tiiran yhdistyskäyttäjien tekemiä koontihavaintoja oli yhteensä 201 296 ja Tiiraan oli viety 261 347 tallennetta.

Jäsenyhdistysten Tiira-yhdistyskäyttäjät, havaintotoimikunnat sekä alueelliset rareettikomiteat huolehtivat havaintojen tarkistuksesta, käsittelystä ja tietokannan muusta ylläpidosta. Vapaaehtoisten yhdistyskäyttäjien kannustamiseksi annettiin vuoden Tiira-yhdistyskäyttäjän tunnustuspalkinto Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringan Marko Teivoselle.

Nykyiseen Tiiraan tehtiin valtaosin vain pieniä muutoksia ja ylläpitokorjauksia. Merkittävimmät muutokset olivat uuden Tiiran käyttöönottoa varten tehdyt liittymäraja- ja liittymärajapinnat.

Järjestettiin pyynnöstä Tiiran käyttökoulutusilta Suomenselän Lintutieteelliselle Yhdistykselle 19.4. ja tarjottiin koulutusta myös muille yhdistyksille.

Jatkettiin Tiiran uudistusta eli uuden Tiiran tekemistä. Järjestelmän uudistuksessa on priorisoitu nykyisen Tiiran toimintojen modernisointi ja kehittäminen. Uuden järjestelmän havaintojen tallennuslomaketta testattiin laajasti ja se saatiin pilottikäyttöön vuoden lopussa. Myös Tiiraan kuuluvan lintupaikkaominaisuuden tekeminen aloitettiin. Tiiran ohjelmointityöstä vastasi

ohjelmistoasiantuntija Antti J. Lind. Tiiran ohjelmointityötä tekivät lisäksi yksi osapäiväinen ja vaihtelevin määrin kuusi tuntityöntekijää ja siviilipalvelushenkilö. Yksi kokonaisuus ja tuntitöitä hankittiin ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Toimintoja ja tarpeita koskevasta suunnittelutyöstä vastasi Tiiran kehittämistoimikunta yhdessä henkilökunnan kanssa. Toimintalogiikan, palveluiden, arkkitehtuurin ja tietokannan suunnittelusta vastasi ohjelmistoasiantuntija yhdessä Heikki Liehun kanssa.

3.3 Retkikummitoiminta

Retkikummitoiminta on BirdLifen merkittävimpiä vapaaehtoistoiminnan muotoja. Retkikummit ovat jäsenyhdistyksissä toimivia, BirdLifen rekisteröimiä retkenvetäjiä. Vuoden aikana retkikummeina toimi 237 lintuharrastajaa.

Retkikummit vetävät pääsääntöisesti kaikille avoimia linturetkiä tai muita lintutapahtumia, joihin on helppo osallistua. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 516 retkeä ja muuta tapahtumaa, joissa osallistujia oli yli 10 100. Retkillä ja tapahtumissa osallistujille kerrottiin linnuista, lintuharrastuksesta ja yhdistyksestä. Retkillä hankittiin myös uusia jäseniä. Yhteystietonsa antaneille retkeläisille lähetettiin seuraavaksi ilmestynyt BirdLife-lehti.

Retkikummitoiminnan kautta jäsenyhdistyksiin saadaan sitoutettua vapaaehtoistoimijoita. Toimintaa tuettiin tarjoamalla retkikummiin vetämille retkille tapaturmavakuutus ja materiaalia. BirdLife Suomen verkkosivuilla

tarjottiin ohjeita ja vinkkejä tapahtumien järjestämiseksi, ja ajankohtaisista asioista tiedotettiin sähköpostitse. Uusille retkikummeille lähetettiin materiaalipaketti.

Retkikummitoiminnan kannustamiseksi nimettiin BirdLife Suomen syyskokouksessa vuoden retkikummi Anne Viitalaakso Pirkanmaan lintutieteellisestä yhdistyksestä.

3.4 Lasten ja nuorten toiminta

BirdLifen tavoitteena on innostaa lapsia ja nuoria lintu- ja luontoharrastukseen, hankkia jäsenyhdistyksiin uusia nuoria jäseniä, kannustaa nykyisiä nuorisojäseniä harrastuksessaan eteenpäin sekä tarjota myönteisiä luontokokemuksia kestävän luontosuhteen kehittymisen pohjaksi.

Koululuokille ja muilla lapsiryhmille järjestettiin Pihabongauksen (ks. 3.1) koululaisviikko varsinaista tapahtumaviikonloppua edeltävällä viikolla 23.–27.1. Tavoitteena on kannustaa opettajia viemään luokkansa ulos havainnoimaan talvilintuja ja opiskelemaan tieteellisen tutkimuksen teon periaatteita. Nuorempien oppilaiden kanssa voidaan perehtyä eläinten talvehtimiseen ja lähiympäristön luonnon havainnointiin.

Koululaisviikkoon osallistui lähes 2 700 lasta ja nuorta yli 150 ryhmässä.

Lasten lintuviikkoa vietettiin 15.–21.5. ja 20. kerran. Lasten lintuviikko on valtakunnallinen lasten lintutapahtuma, jonka järjestivät yhteistyössä BirdLife Suomi, Luontoliitto ja Natur och Miljö. Tapahtumassa innostettiin sekä perheitä että ohjattuja lapsiryhmiä, kuten koululuokkia ja päiväkotiryhmiä, lähtemään linturetkelle ja tutustumaan lähiseudun luontoon. Osallistumiskynnys oli mahdollisimman matala: tapahtumassa etsittiin valmiiksi listattuja merkkejä pesivistä linnuista, mutta lajeja ei tarvinnut tunnistaa. Opettajille ja muille ryhmänvetäjille oli tarjolla runsaasti havainnollista materiaalia ja retkivinkkejä tapahtuman verkkosivuilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. **Tapahtumaan osallistui 2 900 lasta ja 600 aikuista 280 ryhmässä eri puolilta maata.**

Nuorisotoiminnan kehittämistä jatkettiin. Tavoitteena oli saada nuorisotoiminta kattavammaksi, lisätä nuorten omaehtoista toimintaa ja tehostettua toiminnan tulosten keräämistä. Hallituksen apuna toimi nuorisotoimikunta, joka tukee ja kehittää BirdLife-yhteisön lapsi- ja nuorisotyötä sekä pyrkii lisäämään nuorten osallistumista järjestön päätöksentekoon.

Toimikunta vastaa myös nuorten lintuharrastajien valtakunnallisten tapahtumien järjestämisestä. Nuorten lintuharrastajien kesäpäivät pidettiin 4.–6.8. Akaan Toijalassa. Ohjelmassa oli retkeilyä, esityksiä ja yhdessäoloa, ja tapahtumaan osallistui 18 nuorta eri puolilta maata. Harrastukseen liittyvää keskustelua käytiin myös valtakunnallisessa WhatsApp-ryhmässä ”Nuoret lintuharrastajat” sekä useissa alueellisissa WhatsApp-ryhmissä.

Jäsenyhdistyksiä kannustettiin perustamaan paikallisia nuorisosaostoja, -kerhoja ja -toimikuntia, joiden toimintaan on budjetissa osoitettu varoja. BirdLife tuki toimintaa 50 euroa / nuorisoryhmän jäsen, kuitenkin

vähintään 100 euroa / jäsenyhdistys. Tuen edellytyksenä oli, että nuoriso suunnittelee itse toimintansa. Nuorisoryhmiä toimi vuonna 2023 ainakin 13 jäsenyhdistyksessä.

Jäsenyhdistykset järjestivät erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja tapahtumia. Yhdistysten ja paikallisryhmien valmiuksia toteuttaa lasten ja nuorten toimintaa omalla alueellaan tuettiin muun muassa valtakunnallisten tapahtumien yhteydessä sekä tuottamalla ja jakamalla lasten ja nuorten lintuharrastustoimintaan tarkoitettua materiaalia, kuten Pöntöt & linnut -opasta. Lasten ja nuorten lintuasema- ja lintukurssien järjestämistä tuettiin. Käytössä oli myös jäsenyhdistyksille laadittu turvallisuusohje toimintaan osallistuvien lasten ja nuorten suojaamiseksi.

Retkikummitoiminnalla (ks. 3.3) on lasten ja nuorten lintuharrastuksen edistämässä suuri merkitys ja vankka suosio. Toiminnan kautta tavoitetaan esimerkiksi koululaisia, jotka eivät välttämättä muuta kautta saa kokemuksia lintuharrastuksesta ja retkeilystä. Retkikummeja kannustettiin esimerkiksi järjestämään Lasten lintuviikon aikana linturetkiä yhteistyössä paikallisen koulun tai päiväkodin kanssa. **Retkikummitoiminnan kautta tavoitettiin vuonna 2023 yli 2 200 lasta tai nuorta.**

Koululaisille suunnattu Lintuvisa tarjoaa peruskoulun ja toisen asteen opettajille maksutonta materiaalia lintujen tunnistamisen opettamiseen ja luokan oman Lintuvisa-loppukilpailun pitämiseen. **Lintuvisaan osallistui tänä vuonna 56 luokkaa, joissa oli yhteensä 934 oppilasta.**

Osallistuttiin luontokoulujen järjestämään perinteiseen opettajankoulutuslaitoksen opettajaopiskelijoiden koulutuspäivään 13.10. Tapahtumassa markkinoitiin opetusmateriaalia ja tapahtumia.

Lasten ja nuorten toimintaan soveltuva materiaali pidetään ajantasaisesti saatavilla Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton MAPPA-materiaalipankissa (www.mappa.fi).

BirdLife-lehdessä pidettiin lapsille ja nuorille omia palstoja.

Nimettiin BirdLife Suomen syyskokouksessa vuoden nuoreksi lintuharrastajaksi Juho Hartikka Keski-Suomen Lintutieteellisestä Yhdistyksestä.

3.5 Muu toiminta lintuharrastuksen edistämiseksi

BirdLife Suomen julkaisemat lehdet (ks. 4.1–4.3), uutiskirje, verkkosivusto, sosiaalisen median kanavat sekä sähköpostilistat (ks. 4.6) palvelivat lintuharrastajia ja muita linnuista kiinnostuneita tarjoamalla tietoa linnuista sekä vinkkejä lintuharrastukseen ja lintujen suojeluun. Myös jäsenyhdistyksiä kannustettiin aktiiviseen toimintaan sosiaalisessa mediassa. Vastattiin satoihin lintuihin ja niiden suojeluun sekä lintuharrastukseen, Tiira-lintutietopalveluun ja havaintojen tallentamiseen liittyviin kysymyksiin eri yhteydenpitokanavilla. Tiedotustoiminnan yhteydessä esiteltiin säännöllisesti lintuharrastusta eri medioissa (ks. 4.7).

Tunnista 100 lintulajia -haasteella pyrittiin jälleen innostamaan lintuharrastuksen pariin ja aktivoimaan erityisesti uusia harrastajia sekä omatoimiseen retkeilyyn että osallistumaan lintuyhdistysten järjestämille opastuksille. 5 710 henkilöä kirjasi havaintojaan kampanjan verkkosovellukseen, ja heistä 2 300 saavutti sadan määritetyn lajin rajan. Haastetta tuki oma Facebook-ryhmä, johon kuuluu 21 000 ihmistä.

Lintuliven suoratoistokanavassa oli lähetyksiä viidestä eri paikasta – yhtäaikaisesti yhdestä tai kahdesta paikasta kerrallaan. Talviruokintapaikkaa seurattiin läntiseltä Uudeltamaalta, metson soidinta Päijät-Hämeestä, kosteikkolinnustoa Espoon Laajalahdelta, kurkia ja muita syyslevähtäjiä Vaasan Söderfjärdeniltä ja loppusyksyistä merta Hangon Tulliniemestä. Suoratoisto oli toteutettu etäsuunnattavalla valvontakameralla, jossa oli 25 kertaa suurentava zoom-objektiivi ja lähetyksissä mukana äänet. Livelähetykset olivat ympärivuorokautisia, ja yleisö pääsi seuraamaan niitä kotikoneiltaan. Laajalahden kamera oli myös luontokoulun opetuskäytössä ja valvoi lisäksi alueen liikkumisrajoituksia. Vapaaehtoisena Vaasan järjestelyissä avusti Jouni Kannonlahti ja kameran suuntailussa ja videoklippien tekemisessä Tarja Puttonen. Vaasan lähetyksen mahdollistivat kyläyhdistys Sundom bygdeförening ja Tähtitieteellinen yhdistys Vaasan Andromeda.

Jäsenille ja muille kiinnostuneille tarjottiin kaksi harrastus- ja suojeluaiheista esitelmätilaisuutta. BirdLife Suomen 50-vuotisjuhlan (ks. 5.4) seminaaria Ravintola Töölössä Helsingissä 18.11. kuunteli paikan päällä noin 260 osallistujaa ja etäyhteyksin noin 100 osallistujaa. **Myös Bongariliiton syyskokousesitelmät 9.12. olivat osa juhlavuotta: niitä seurasi Helsingissä Tieteiden talolla noin 70 henkilöä ja etäyhteyksin 130 henkilöä eri puolilta maata.**

Yrityksille ja muille yhteisöille tarjottiin BirdLifen kautta tilattavia opastettuja linturetkiä, jotka sopivat esimerkiksi asiakastilaisuuden tai virkistyspäivän ohjelmaksi. Retkien pääoppaana toimi Paul Segersvärd.

4. Tiedotus ja julkaisut

4.1 BirdLife-lehti

BirdLife-lehti on BirdLife Suomen tiedotuslehti, joka lähetetään jäsenyhdistysten jäsenille ja BirdLifen tukijoille. Lehden voi lukea myös verkkoversiona issuu.com-palvelussa.

Lehdessä esiteltiin järjestön ja jäsenyhdistysten toimintaa ja tapahtumia sekä kansallista ja kansainvälistä suojelutyötä, kerrottiin lintumaailman ajankohtaisista asioista ja annettiin harrastusvinkkejä.

BirdLife-lehden 28. vuosikerta ilmestyi kolmena numerona (tammi-, huhti- ja syyskuussa). Lehden painosmäärä oli keskimäärin 31 000. Päätoimittajana toimi Inka Plit, ja lehteä taittoi Seppo Alanko. Sisältöä tuottivat henkilökunta sekä vapaaehtoiset avustajat. Mainoshankinnasta vastasi Markkinointi- ja mainospalvelu

Halminen Ky.

BirdLife-lehteä lähetettiin pyynnöstä jäsenyhdistyksille, paikallisryhmille ja muille kiinnostuneille erilaisissa tilaisuuksissa jaettavaksi. Lehti tukee sekä jäsenyhdistysten jäsenhankintaa että tiedotusta (ks. 5.1).

4.2 Linnut-lehti

Linnut-lehti on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä erikoisaikakauslehti, joka kertoo monipuolisesti linnuista, lintuharrastuksesta, lintujen suojelusta ja tutkimuksesta.

Vuonna 2023 ilmestyi lehden 58. vuosikerta, ja siihen kuului 208 sivua. Lehden päätoimittajana oli Jan Södersved, ja lehteä taittoi Seppo Alanko. Vuoden aikana lehdessä julkaistiin 37 eri kirjoittajan tekstejä ja noin 90 kuvaajan kuvia. Mainoshankinnasta vastasi Markkinointi- ja mainospalvelu Halminen Ky.

Linnut-lehti oli yleisöäänestyksen voittaja Kultti ry:n järjestämässä Vuoden laatulehti -kilpailussa. Palkinto julkistettiin Helsingin kirjamesseilla 28.10.

Linnut-lehden (Lintumies vuoteen 1992) sisältö vuoteen 1996 saakka – yli 2 100 artikkelia, tiedonantoa tai muuta kirjoitusta pdf-muodossa – on avoimesti saatavilla lintulehtiportaalissa (ks. 4.5).

Vuoden aikana toteutettiin neljä telemarkkinointikampanjaa uusien tilaajien hankkimiseksi. Linnut-lehden näytenumero ja markkinointikirje lähetettiin uusille jäsenille. Näytenumeroita lähetettiin myös muun muassa retkikummeille. Lehden tilaajamäärä oli keskimäärin 5 052 (5 024 vuonna 2022) ja painosmäärä 6 000.

4.3 Linnut-vuosikirja

Linnut-vuosikirja ilmestyi 26. kerran. 176-sivuisessa kirjassa oli 16 artikkelia sekä viisi tiedonantoa. Kirjan toimitti Mia Rönkä ja taittoi Aarnipaja Ky / Jyrki Heimonen. Kirjan painosmäärä oli 2 300.

Linnut-vuosikirja 2022 julkaistiin yhteistyössä Luonnontieteellisen keskusmuseon ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Linnut-vuosikirjan artikkelit ovat vapaasti saatavilla myös lintulehtiportaalissa (4.5).

4.4 Ornis Fennica

Ornis Fennica on BirdLife Suomen neljästi vuodessa ilmestyvä englanninkielinen kansainvälinen lintutieteellinen julkaisusarja, joka on ilmestynyt vuodesta 1924. Vuoden aikana lehti ilmestyi kolme kertaa ja vuosikerran viimeinen numero seuraavan vuoden puolella.

Ornis Fennican toimituskuntaan kuuluivat päätoimittaja Patrik Karell, toimittajat Celine Arzel, Ian Henderson, Chas Holt, Andrea Santangeli, Robert Thomson, Jan Jedlikowski, Jakub Szymkowiak ja tekninen toimittaja Maija Toivanen. Vuosikerrassa julkaistiin 187 sivulla 15 vertaisarvioitua tieteellistä tutkimusartikkelia. Painosmäärä oli 300.

Ornis Fennicaan lähetettiin arvioitavaksi 21 uutta käsikirjoitusta. Vuoden aikana loppuun käsitellyistä 22 käsikirjoituksesta 10 (45 %) hyväksyttiin julkaistavaksi. Ornis Fennicalla on käytössä oma vertaisarviointiprosessi ja se käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan tunnusta vertaisarvioidulle tiedejulkaisulle.

Sarjan verkkosivuilla jatkettiin EarlyOnline-käytäntöä: hyväksytyt, korjatut artikkelit olivat nähtävissä ja ladattavissa ennen varsinaista julkaisemista. Ornis Fennicassa julkaistut tieteelliset artikkelit löytyvät maksutta pdf-muodossa verkkosivuilta <https://ornisfennica.journal.fi/> ja lintulehtiportaalista (ks. 4.5). Ornis Fennicalla on artikkelien julkaisusopimus Gale Groupin ja Proquestin kanssa.

Sarjan vaikuttavuuskerroin vuodelle 2022 oli ISI Web of Sciencen mukaan 0,9 (5 vuoden vaikuttavuuskerroin 0,8). Edellisvuoteen verrattuna kerroin on hieman laskenut, mutta toisaalta pienen lehden vaikuttavuus voi vaihdella hyvinkin paljon vuosittain. Tieteellisten seurain valtuuskunnan tuki Ornis Fennican julkaisemiselle oli 8 000 euroa.

4.5 Lintulehtiportaali

Lintulehtiportaali (lintulehti.birdlife.fi) on BirdLife Suomen ja sen jäsenyhdistysten yhteinen julkaisualusta. Palveluun tallennettua sisältöä voi hakea julkaisijan, julkaisun, numeron, vuoden ja/tai vuosikerran perusteella. Hakua voi lisäksi tarkentaa esimerkiksi kirjoittajan tai jutun otsikon mukaan.

Vuoden lopussa portaalissa oli luettavissa yli 11 000 artikkelia ja lehteä. BirdLife Suomen julkaisuista portaaliiin on viety Ornis Fennicat (1924–2023) ja Lintumies-lehdet (1965–1992) sekä Linnut-lehden vuosikerrat 1993–1996 ja Linnut-vuosikirjat 1996–2022. Jäsenyhdistysten julkaisuista portaalissa ovat Apuksen jäsentiedote, Aureola, Corvus, Siivekäs, Sirri, Tringa ja Ukuli.

4.6 Verkkoviestintä

Verkkosivujen (www.birdlife.fi) tavoite on palvella monipuolisesti jäsenistöä sekä muita linnuista ja lintuharrastuksesta kiinnostuneita. Sivujen päivittämisestä vastasi BirdLife Suomen henkilökunta.

Verkkosivuilla käytiin 56 000–180 000 kertaa kuukaudessa ja vuoden aikana yhteensä 1,15 miljoonaa kertaa.

Jäsenille ja tukijoille lähetettiin vuoden aikana kahdeksan sähköistä uutiskirjettä, joissa oli lyhyitä ajankohtaisia uutisia sekä tietoa tapahtumista ja kampanjoista. Uutiskirjepalvelun (kotimainen Creamailer) kautta lähetettiin myös tapahtumakutsuja BirdLifen tapahtumiin aikaisemmin osallistuneille.

BirdLife Suomen sosiaalisen median kanaviin päivitettiin muun muassa linkkejä lintutilanteesta, järjestön uutisista, tapahtumista ja tiedotteista. Lintutilanteen lisäksi seurattiin arktisten valkoposkihanhien muuttoa yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Käytössä olivat Facebook, Instagram ja X (ent. Twitter). Lisäksi lintulivestä (ks. 3.5) tallennettiin videoklippejä YouTubeen, ja nuorille lintuharrastajille ylläpidettiin valtakunnallista WhatsApp-ryhmää (ks. 3.4). Yhteensä eri alustoille päivitettiin yli 800 postausta. Lisäksi vastattiin kysymyksiin ja osallistuttiin kommentointiin.

BirdLifen Facebook-sivun päivityksiä seurasi vuoden lopulla 62 337 henkilöä (61 539 henkilöä vuoden 2022 lopussa). Facebookissa pidettiin yllä myös kahta ryhmää: 100 lintulajia -ryhmässä oli vuoden lopussa 19 588 (n. 15 100) jäsentä ja Linnut ja lintuharrastus -ryhmässä 23 747 (n. 15 800) jäsentä.

BirdLife Suomen Instagram-tiliä seurasi vuoden lopussa 17 339 henkilöä (16 480 vuoden 2022 lopussa) ja X-tiliä 4 093 (3 884) henkilöä. BirdLife Suomen YouTube-kanavalla oli yli 1 100 tilaajaa.

BirdLife Suomi ylläpiti useita sähköpostilistoja, kuten jäsenyhdistysten toimihenkilöille tarkoitettua BirdLife-aktiivit-sähköpostilistaa ja kaikille suomalaisille lintuharrastajille tarkoitettua Lintuverkko-sähköpostilistaa. Vuoden lopussa Aktiivit-listalla oli 438 ja Lintuverkossa 915 sähköpostiosoitetta.

4.7 Muu tiedotustoiminta

Mediatiedotteilla otettiin kantaa erilaisiin ajankohtaisiin kysymyksiin ja välitettiin tietoa lintumaailman tapahtumista. BirdLife Suomen toimisto laati vuoden aikana 34 mediatiedotetta, jotka julkaistiin painetussa tai sähköisessä mediassa. **Henkilökunta avusti joukkoviestimiä noin 130 kertaa; radiohaastatteluja annettiin 15 ja tv-haastatteluja 9.**

5. Järjestötoiminta

Jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen on tärkeää lintuharrastuksen edistämisen ja jäsenmäärän kasvun kannalta. Jäsenmäärän kasvu tuottaa lisää resursseja ja toimijoita myös suojelutyöhön.

BirdLife Suomeen kuuluu 30 jäsenyhdistystä, joiden toimialueet kattavat koko maan. Jäsenyhdistyksiin kuului 31.12.2023 yhteensä **17 460 henkilöjäsentä (vuoden 2022 lopussa 16 844)**. **Vuoden aikana jäsenmäärä kasvoi 616 henkilöllä.**

BirdLife Suomen jäsenyhdistykset	Jäsenmäärä 31.12.2023	Muutos edelliseen vuoteen
BirdLife Kanta-Häme ry	490	+5
BirdLife Keski-Pohjanmaa ry	283	+13
Bongariliitto ry	1 263	+5
Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry	451	+16
Etelä-Savon Lintuharrastajat Oriolus ry	308	+4
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingfors traktens Ornitologiska Förening Tringa ry	4 350	+245
Kainuun Lintutieteellinen Yhdistys ry	184	+1
Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry	512	+3
Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys ry	833	+33
Kuusamon Lintukerho ry	149	-3
Kymenlaakson Lintutieteellinen Yhdistys ry	417	+10
Lapin lintutieteellinen yhdistys ry	431	+11
Lintuyhdistys Kuikka ry	521	+34
Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry	306	+19
Lounais-Hämeen Lintuharrastajat ry	121	-2

Merenkurkun Lintutieteellinen Yhdistys ry	147	+2
Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry	147	-11
Ostrobothnia Australis rf	37	0
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry	1 528	+87
Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry	310	-31
Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry	681	+62
Porin Lintutieteellinen Yhdistys ry	582	+40
Porvoon Seudun Lintuyhdistys – Borgå Nejdens Fågelförening ry	317	+2
Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry	668	+10
Rauman Seudun Lintuharrastajat ry	238	+5
Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry	426	+14
Suupohjan Lintutieteellinen Yhdistys ry	133	-9
Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry, Åbo Ornitologiska Förening rf	1 365	+73
Valkeakosken Lintuharrastajat ry	170	-9
Ålands fågelskyddsförening rf	92	-13

Tuettiin luonteeltaan paikallisten ja omatoimisten lintuharrastusryhmien syntymistä ja toimintaa yhdistysten toimialueiden sisällä. Vuonna 2023 toimi 11 paikallisryhmää viidessä yhdistyksessä.

5.1 Jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen

BirdLife tuki jäsenyhdistyksiään ja niiden paikallisryhmiä monin eri tavoin. BirdLifen tarjoamat palvelut, kuten jäsenrekisteripalvelu ja uutiskirjepalvelu, on koottu verkkosivuille. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin myös BirdLife-aktiivit-sähköpostilistalla (ks. 4.6) ja BirdLife-lehdessä (ks. 4.1).

Yhdistystoimintaan liittyvissä asioissa, kuten vapaaehtoisverkoston luomisessa ja vahvistamisessa, tarjottiin neuvontaa ja koulutusta tarpeen mukaan. Julkaistiin uusi verkkosivu erilaisista tavoista osallistua vapaaehtoistyöhön. Uusille puheenjohtajille jaetaan perehdyttämismateriaalia.

Jäsenyhdistysten sisäistä ja ulkoista viestintää tuettiin. BirdLife-lehden tapahtumakalenteri tarjosi mahdollisuuden ilmoittaa tapahtumista ja kokouksista. Lisäksi yhdistykset ja paikallisryhmät saivat halutessaan esitellä toimintaansa lehdessä laajemminkin. Jäsenviestintään tarjottua BirdLifen käyttämää uutiskirjepalvelua käytti yhdeksän yhdistystä. Vanhojen paikallislehtien verkkojulkaisemista varten oli tarjolla lintulehtiportaali (ks. 4.5).

Mediatiedottamisessa ja tiedotusvälineiden kanssa toimimisessa tarjottiin apua ja neuvontaa. BirdLifen valtakunnalliset tiedotteet olivat jäsenyhdistysten käytössä paikallisesti muokattaviksi ja levitettäviksi. Kaikilla yhdistyksillä oli www.birdlife.fi/yhdistys-aliasosoite sekä mahdollisuus saada yhdistys@birdlife.fi-sähköpostialias. Yhdistyksiä tuettiin myös sosiaalisen median käytössä.

BirdLifen ylläpitämä Tiira-lintutietopalvelu (ks. 3.2) oli keskeisessä asemassa jäsenyhdistysten toiminnassa sekä lintuharrastuksen edistämisen, jäsenhankinnan että suojelu- ja tutkimustyön kannalta. Jäsenyhdistyksiä tuettiin suojelutyössä monin muinkin tavoin (ks. 2).

Jäsenyhdistyksiä ja paikallisryhmiä kannustettiin aktiiviseen jäsenhankintaan neuvonnalla, materiaalilla ja jakamalla tapahtumiin osallistuvien yhteystietoja. Uudet jäsenet saivat liittymislahjana Rissa kiikarissa - lintuharrastusoppaan ja BirdLife-havaintovihkon. Yhdistysten jäsenhankintaa tuettiin myös muun muassa retkikummitoiminnalla (ks. 3.3) ja mainostamalla jäseneksi liittymistä BirdLifen viestintäkanavissa.

Jäsenyhdistyksiä ja paikallisryhmiä kannustettiin järjestämään monipuolista ja helposti lähestyttävää yleisötoimintaa, kuten retkikummi vetämiä retkiä (ks. 3.3), lintu- ja lintuharrastuskursseja (ks. 3.5) sekä talkoita. BirdLifen valtakunnalliset lintuharrastustapahtumat (ks. 3.1) tarjosivat valmiit puitteet toteuttaa myös paikallisia tapahtumia ja saada medianäkyvyyttä. Lasten ja nuorten toimintaa sekä sen tukemista esitellään kohdassa 3.4.

Jäsenyhdistysten ja paikallisryhmien käyttöön tarjottiin monipuolista materiaalia. BirdLifen tuottamia esitteitä ja BirdLife-lehteä voi tilata tapahtumissa jaettavaksi. Käytettävissä oli mallipohjat oman yhdistysesitteen ja uuden jäsenen infopakettien tuottamiseen. BirdLifen kautta oli mahdollisuus teettää yhdistysbanderolli ja lintutorneihin kiinnitettäviä tornikortteja. Yhdistyskyselypalvelun avulla jäsenyhdistyksillä oli mahdollisuus teettää jäsenkysely helposti ja edullisesti.

BirdLife Suomen selainpohjaista jäsenrekisteripalvelua käytti 25 yhdistystä.

5.2 Huomionosoitukset

BirdLife Suomen kultainen ansiomerkki myönnettiin Dick Forsmanille, Juhani Kairamolle, Markku Mikkola-Roosille, Rainer Mäkelälle, Pekka J. Nikanderille, Juha Tiaiselle ja Marcus Walshille. Ansiomerkit luovutettiin 18.11. BirdLifen 50-vuotisjuhlassa Helsingissä.

BirdLife Suomen hopeinen ansiomerkki myönnettiin Toni Eskelinille, Juhani Hannilalle, Johan Hasselille, Eero Parkolle, Jukka Piispaselle ja Kalevi Tunturille. Yhdistyksen BirdLife-ansiomerkki, joita jäsenyhdistykset myöntävät oman harkintansa mukaan, myönnettiin 17:lle henkilölle. BirdLife-ansiomerkin on voinut vuodesta 2023 myöntää myös liittohallituksen päätöksellä. Liittohallitus myönsi ansiomerkin kuluneen vuoden aikana kaksi kertaa.

BirdLife Suomen vuoden lintuyhdistys -tunnustuspalkinto myönnettiin Helsingin Seudun Lintutieteelliselle Yhdistykselle Tringalle. Valinta perustui monipuoliseen yleisötoimintaan, aktiiviseen suojelutyöhön sekä menestyksekkääseen jäsenhankintaan. Vuoden nuoreksi lintuharrastajaksi valittiin Juho Hartikka Jyväskylästä, vuoden retkikummi Anne Viitalaakso Nokialta ja vuoden Tiira-yhdistyskäyttäjäksi Marko Teivonen Karkkilasta.

5.3 Kansainvälinen järjestötoiminta

BirdLife Suomi on kansainvälisen BirdLife International -järjestön jäsen ja toimi edellisvuosien tapaan tiiviissä yhteistyössä BirdLife Internationalin sekä BirdLife Euroopan toimiston henkilökunnan kanssa suojelu-, tiedotus- ja järjestötoimintaan liittyvissä asioissa. BirdLife Suomi sai BirdLife Internationalilta materiaalia ja muuta apua tiedotustoiminnan ja varainhankinnan tueksi.

Hallituksen puheenjohtaja Mika Asikainen toimi BirdLife Internationalin hallituksen sekä Euroopan ja Keski-Aasian aluekomitean jäsenenä. Nelivuotinen toimikausi kestää syksyyn 2026 asti.

BirdLife Suomi maksoi jokaisesta henkilöjäsenestä ja -tukijasta BirdLife Internationalille jäsenmaksuna yhden dollarin (USD) sekä vapaaehtoista jäsenmaksua BirdLifen Euroopan toiminnalle 3 450 euroa.

Osallistuttiin maailman suurimpaan lintuharrastustapahtumaan, EuroBirdwatch-viikonloppuun 30.9.–1.10. (ks. 3.1).

BirdLife Internationalin julkaisemaa BirdLife – The Magazine -lehteä välitettiin jäsenyhdistyksille ja lehden tilaajille. Suomen levikki oli 45 kpl.

Kansainvälistä suojelutoimintaa käsitellään tarkemmin kohdassa 2.5.

5.4 50-vuotisjuhlavuosi

BirdLife Suomi, alun perin Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto, täytti 50 vuotta. Juhlavuotta vietettiin monin eri tavoin.

Syntymäpäivänä 20.1. haastettiin kaikki lintuharrastajat tekemään hyviä lintutekoja, ruokkimalla talvilintuja tai

viemään ystävä retkelle. Uudet jäsenet saivat tavallista runsaammat liittymislahjat, ja Lintuvarustemyymälässä oli juhlatarjouksia. Perustajajäsenet ja entiset toiminnanjohtajat kutsuttiin kakkukahveille toimistolle.

Jäsenyhdistykset järjestivät vuoden aikana noin 50 erilaista juhlatapahtumaa, kuten lintuiltoja, kävelyretkiä ja juhlaesitelmää. Bongariliitto järjesti 9.12. paikan päällä ja etäyhteyksin esitelmätilaisuuden koko maan lintuharrastajille.

Kuvakeräykseen ”Miltä näyttää lintuharrastus vuonna 2023?” saatiin yli 900 valokuvaa lintuharrastuksen eri muodoista eri vuodenaikoina.

BirdLife Internationalin kunniapuheenjohtaja, hänen keisarillinen korkeutensa Japanin prinsessa Takamado vieraili Suomessa 22.6. ja osallistui Suomenlinnassa juhluvuoden kunniaksi pidettyyn kahvitilaisuuteen.

Vuoden pääjuhlaa vietettiin 18.11. Helsingissä, Ravintola Töölössä. Seminaarissa puhuivat Alekski Lehikoinen, Teemu Lehtiniemi, Tero Toivanen, Kaisa Välimäki sekä BirdLife Internationalin uusi pääsihteeri Martin Harper. Iltajuhlassa esiintyivät muun muassa lintukuvaaja Markus Varesvuo ja stand-up-koomikko likka Kivi. Juhlassa myös palkittiin ansioituneita aktiiveja (ks. 5.2). Juhlaan osallistui paikan päällä noin 260 henkilöä, ja seminaaria seurasi lisäksi etäyhteyksin noin 100 henkilöä. Seminaarin tallenne on katsottavissa Youtubessa.

6. Hallinto

6.1 Edustajisto

BirdLife Suomen ylintä päätösvaltaa käyttää edustajisto, jonka toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Kaudella 2022–2023 edustajia oli 109. Edustajiston puheenjohtajana toimi Petri Seppälä (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys) ja varapuheenjohtajana Arto Kalliola (Turun Lintutieteellinen Yhdistys).

Edustajiston kevätkokous pidettiin 18.–19.3. Oulussa ja syyskokous 19.11. Helsingissä 50-vuotisjuhlien (ks. 5.4) yhteydessä. Kokouksiin pystyi osallistumaan päätösvaltaisesti myös etäyhteydellä Google Meet -palvelussa. Kevätkokouksessa edustajisto antoi julkilausuman tutkimustiedon paremmasta huomioinnista metsiin liittyvässä päätöksenteossa. Syyskokouksessa edustajisto antoi julkilausuman, jossa vaadittiin Suomen hallitusta ottamaan luonnon- ja ympäristönsuojelu paremmin huomioon.

Syyskokouksessa valittiin jäsenet liittohallitukseen viiden erovuoroisen tilalle kaudelle 2024–2025. Erovuorossa olivat hallituksen puheenjohtaja Mika Asikainen ja jäsenet Markus Keskitalo, Kim Kuntze, Petri Varjonen ja Marko Vauhkonen. Puheenjohtajaksi valittiin uudelle kaudelle Mika Asikainen. Erovuoroisista Markus Keskitalo, Kim Kuntze ja Marko Vauhkonen eivät pyrkineet jatkokaudelle. Hallitukseen valittiin jatkokaudelle Petri

Varjonen ja uusina jäseninä Pirkka Aalto, Olli Haukkovaara ja Aila Tarvainen.

Varsinaisena tilintarkastajana toimi HT Jarmo Tähtinen ja varatilintarkastajana HT Noora Kerbs. Toiminnantarkastajana oli Juhani Timonen ja varatoiminnantarkastajana Jari Kårlund.

6.2 Liittohallitus

BirdLife Suomen hallitus piti kahdeksan kokousta, joista kuusi oli varsinaista ja kaksi sähköpostikokousta. Lisäksi hallitus ja henkilökunta pitivät 9.–10.9. suunnittelukokouksen. Hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt (suluissa osallistuminen kokouksiin):

Nimi	Asema	Kotipaikka	Osallistuminen
Mika Asikainen	puheenjohtaja	Järvenpää	(7/8)
Hanna Aalto	varapuheenjohtaja	Parikkala	(7/8)
Petri Varjonen	sihteeri	Mynämäki	(8/8)
Jaakko Asplund	taloudenhoitaja	Helsinki	(7/8)
Markus Keskitalo	jäsen	Porvoo	(7/8)
Kim Kuntze	jäsen	Tampere	(6/8)
Hannu Lehtoranta	jäsen	Juuka	(7/8)
Jyrki Mäkelä	jäsen	Kuusamo	(7/8)
Jyrki Normaja	jäsen	Turku	(8/8)
Marko Vauhkonen	jäsen	Heinola	(8/8)

Hallituksen kokousten pöytäkirjapykälää kertyi 96.

6.3 Toimikunnat

EU-toimikunta:

Margus Ellermaa, Marko Halonen, Teemu Lehtiniemi, Lassi Toivakka ja Tero Toivanen. Toimikunta toimii BirdLifen EU-tavoitteiden edistämiseksi.

Heinäkurppatyöryhmä:

Simo Jokinen, Juha Juuti, Jari Kiljunen, Matti Koivula, Jari Kontiokorpi, Harri Kontkanen, Karri Kuitunen, Teemu Lehtiniemi, Mika Pirinen, Tero Toivanen ja Arto Ustinov. Toimikunta edistää heinäkurpan suojelua.

Kansainvälisen toiminnan toimikunta:

Mika Asikainen, Johan Hassel, Raimo Hyvönen, Anne Poutanen ja Tanja Toivola. Toimikunta toimii kansainvälisten kampanjoiden ja BirdLife Internationalin työn tunnettuuden lisäämiseksi.

Nimistötoimikunta:

Harri Högmänder (pj.), Jukka Hintikka, Juhani Lokki, Jan Södersved ja William Velmala. Toimikunta ylläpitää ja päivittää maailman lintujen suomenkielisten nimien luettelo.

Nuorisotoimikunta (ks. 3.4):

Nea Pitkäkangas (pj.), Hanna Aalto, Hannes Halminen, Juho Hartikka, Olli Keskikallio, Kim Kuntze, Oiva Latvalehto, Akseli Myllyneva, Nico Niemenmaa, Eetu Paljakka, Inka Plit, Ahti Pulli ja Teemu Sirkkala.

Oikeuskäytäntötoimikunta:

Aki Arkiomaa, Jukka Helin, Teemu Lehtiniemi ja Juho Leppänen. Toimikunta laatii oikeustapauksiin perustuvia ohjeita valitusten teon avuksi.

Rariteettikomitea (ks. 2.1):

Petteri Lehikoinen (15.3. asti, pj.), Petri Lampila (pj. 15.3. alkaen), Hannu Huhtinen, Karri Kuitunen, Jarmo Pirhonen (15.3. alkaen), Tero Toivanen, Jani Vastamäki ja Roni Väisänen. Komitea tarkastaa ja julkaisee kaikki Suomessa tehdyt valtakunnallisesti harvinaiset lintuhavainnot ja pitää yllä virallista lajistaa Suomessa havaituista lintulajeista.

Tiiran kehittämistoimikunta:

Sebastian Andrejeff, Olli Haukkovaara, Jarmo Jokinen, Kim Kuntze, Teemu Lehtiniemi, Heikki Liehu, Antti J. Lind, Pekka Topp ja Peter Uppstu. Toimikunta avustaa Tiira-lintutietopalvelun suunnittelussa.

Tiiran neuvontatoimikunta:

Eveliina Pylväs, Jan Södersved ja Pekka Topp. Toimikunta laatii ohjemateriaalia Tiiran käytöstä erityisesti jäsenyhdistysten käyttöön.

6.4 Henkilökunta ja toimitilat

BirdLife Suomen toimihenkilöt olivat toiminnanjohtaja Aki Arkiomaa, suojelu- ja tutkimusjohtaja Teemu Lehtiniemi, tiedottaja Jan Södersved, hallintopäällikkö Kirsi Peltonen, järjestökoordinaattori Inka Plit, suojeluasiantuntijat Tero Toivanen ja Aapo Salmela, ohjelmistoasiantuntija Antti J. Lind, lintuvesiasiantuntija Heikki Helle ja osa-aikainen taloussihteeri Merja Taiminen-Vähätalo. Toimistoapulaisena aloitti 2.5. Niko Jokinen.

Tuntityöntekijöinä työskentelivät taloudenhoitaja Juhani Kairamo, uuden Tiiran kehitystyössä yksi osa-aikainen ja kuusi tuntityöntekijää. BirdLife Suomen toimistolla suorittivat siviilipalvelusta Tiiran kehitystehtävissä

Roman Dunets (15.8. saakka) ja toimistotehtävissä Jaakko Sihvonen (11.5. saakka).

BirdLife Suomen toimisto sijaitsee Helsingissä (Annankatu 29 A 16). Toimistolla toimii BirdLifelta vuokratulla työpisteellä myös Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa.

6.5 Jäsenyydet ja edustukset

Jäsenyydet:

- Aikakausmedia ry
- BirdLife International
- FEE Suomi (Suomen ympäristökasvatuksen seura ry)
- Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN ja Suomen IUCN-komitea
- Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry
- Siemenpuu – Kansalaisliikkeiden yhteistyösäätiö
- Tieteellisten Seurain Valtuuskunta
- Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry (Suomen FSC)
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

Edellä mainittujen jäsenyyksien osalta BirdLife Suomea edusti henkilökunta.

Kotimaiset edustukset (suluissa BirdLife Suomea edustanut henkilö):

- BirdLife Suomen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon yhteistyöryhmä (Teemu Lehtiniemi, Tero Toivanen)
- FSC Suomen hallitus (Tero Toivanen)
- Hanhipellot ihmisten ja valkoposkivanhanien välisen ristiriidan lievittäjänä -hankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- HELCOM BIRDMOVE -työryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- HELMI-hankkeen seurantaryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Järjestöjen maatalouden ympäristöryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Kiljuhanhityöryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- LIFE Luonto ja BD -työryhmä (Tero Toivanen)
- Lintutyöryhmä (Uhanalaisuus ja direktiiviraportointi) (Teemu Lehtiniemi)
- Metsähallituksen vieraspetohankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Mökkiläiset ja vieraspedot -hankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Sotka-hankkeen ohjausryhmä (Teemu Lehtiniemi)
- Suomen FSC-standardityöryhmä (Tero Toivanen)
- Suomen luonnon monimuotoisuuden strategian ja toimintaohjelman ohjausryhmä (Tero Toivanen)
- Suomen IUCN -komitea (Teemu Lehtiniemi)
- Sääksisäätiö (Vesa Hyyryläinen)

- Vieraslajiasioiden neuvottelukunta (Teemu Lehtiniemi)
- Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnittelu (Aapo Salmela)
- Ympäristöministeriön rannikkostrategian valmistelu (Aapo Salmela)
- Ympäristöministeriön vesien- ja merenhoidon valtakunnallinen yhteistyöryhmä (Aapo Salmela)
- Ympäristöministeriön lintuihin kohdistuvien luonnonsuojelurikosten ja munien keruun ehkäisy (MURO) -ryhmä (Teemu Lehtiniemi)

Kansainväliset edustukset:

- Agriculture Task Force (ATF) (Marko Halonen, Irina Herzon, Teemu Lehtiniemi ja Lassi Toivakka)
- Association of European Rarities Committees (AERC) (rariteettikomitea)
- Nature and Climate Task Force (NcTF) (Margus Ellermaa, Aapo Salmela, Tero Toivanen)
- EBCC Eurobirdportal ohjausryhmä (Peter Uppstu)
- Marine Task Force (Teemu Lehtiniemi)

7. Talous

BirdLife Suomen talouden perustana olivat vuositukimaksut, jäsenmaksut, kuukausitukimaksut, tilausmaksut, ympäristöministeriön yleisavustus, opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus nuorisotyötä tekeville järjestöille, julkaisujen myyntitulot, mainostulot, linnustonsuojeluklubin tukimaksut sekä lahjoitukset. Varainhankinnasta vastasi toiminnanjohtaja.

Tilikauden tulot olivat 1 759 000 euroa ja tilikauden ylijäämä oli 9 703,95 euroa.

7.1 Jäsenet

Jäsenyhdistysten jäsenmaksu oli 13 euroa per jäsenyhdistyksen jäsen perhejäsenet pois lukien. Jäsenyhdistysten jäsenmäärät on listattu kohdassa 5.1.

7.2 Vuosi- ja kuukausitukijat

Vuositukijoita BirdLife Suomella oli vuoden lopussa **9 915** (9 251 vuonna 2022), joista uusia oli 1 422. Vuoden aikana toteutettiin telemarkkinointikampanjoita kuukausi- ja vuositukijoiden hankkimiseksi. Vuositukimaksu oli vähintään 33 euroa. Kuukausitukijoita oli vuoden lopussa **1 438** (1 451 vuonna 2022), joista uusia 113.

7.3 Linnustonsuojeluklubi

Ylläpidettiin linnustonsuojeluklubia, jonka tukimaksua maksoi 214 tukijaa.

7.4 Kertalahjoitukset

Lahjoituksia saatiin 46 863 euroa, johon sisältyvät BirdLifen organisoimien jäsenyhdistyskeräysten tulot 34 437 euroa.

7.5 Muu varainhankintatyö

Vuoden aikana markkinoitiin BirdLifen lahjapöytä, ja käytössä oli palvelu tekstiviestilahjoitusten keräämiseksi ja lahjoitusten tekeminen Facebookin kautta.

BirdLifen yritysytteistyökumppanit olivat Arla Oy, Finnature Oy, Lintukuva.fi, Skaftung Nature, Suomen Lintuvaruste Oy ja Ylläksen Yöpuu. Yhteistyön aihealueina olivat muun muassa lintu- ja valokuvauskurssien sekä tapahtumien järjestäminen. Tiira-lintutietopalveluun (ks. 3.2) perustuvaa havaintosivupalvelua myytiin eräille kunnille.

7.6 Valtionavustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus nuorisotyöhön oli 39 000 euroa. Ympäristöministeriöltä saatiin yleisavustusta ympäristöjärjestötoimintaan 70 859,38 euroa ja sähköisen lintupaikkaominaisuuden kehittämiseen 100 000 euroa. Yleisavustukset olivat noin 12 prosenttia kokonaistuloista, missä oli noin 6 prosenttiyksikön kasvu johtuen saadusta kertaluontoisesta avustuksesta.

8. Suomen Lintuvaruste Oy

Suomen Lintuvaruste Oy on BirdLife Suomen kokonaan omistama lintuharrastusvälineiden myyntiin erikoistunut yritys. Yhtiön toiminnan tavoitteena on jäsenistön palveleminen, toiminnan kannattavuuden parantaminen sekä BirdLifen toiminnan tukeminen.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli 1 486 844,09 euroa, ja **yhtiö lahjoitti BirdLife Suomelle 49 500 euroa tieteellistä toimintaa varten**. Lintuvaruste ei jakanut osinkoa. Yhtiön hallituksessa olivat Aki Arkiomaa, Juhani Kairamo ja Jouni Lamminmäki. Yhtiöllä on toimitusjohtaja ja yksi työntekijä. Lintuvarusteella on myymälä Helsingin Viikissä (Koetilantie 1).